

[Justesen.]

i 1951 været et større behov for den end nu, fordi landbruget netop for tiden er i ret betydelige likviditetsvanskeligheder.

Høsten i 1957, der jo bød på yderst vanskelige høstforhold, har givetvis medført betydelige tab. Vi har dertil i årets løb haft faldende priser på vore eksportvarer, og desuden er der grund til at nævne, at landbruget i lighed med andre erhverv føler trykket af det stigende omkostningsniveau. På denne baggrund er det ikke mærkeligt, at landbrugsministeren efter anbefaling af Landboforeningerne og Husmandsforeningerne har fremsat sit forslag.

Der har i det sidste år været over 9 000 landmænd, som har gjort brug af høst-pantebrevene, og det er en fordobling siden 1948. Det er en udvikling i uheldig retning, og den siger os måske et og andet, men en gennemførelse af dette lovforslag løser i sig selv ingen problemer, og jeg vil derfor gerne minde den højtærede landbrugsminister om løftet til eksporterhvervene. Der er vist i dette øjeblik mange, der er interesseret i, hvad der ligger i dette løfte.

Jeg kan på venstres vegne tiltræde lovforslaget.

Clausen (Olufskjær): Vanskelighederne for store dele af det danske landbrug er desværre så betydelige, at det kan være rimeligt at drøfte den foreslåede lovændring. Der er ingen tvivl om, at flere landmænd er i så store likviditetsvanskeligheder, at de vil have svært ved at klare deres forpligtelser fremefter. Mit parti er da også villigt til at drøfte muligheden for at komme landmændene til hjælp; men det kan selvfølgelig ikke være os ligeegyldigt, om den håndsrekning, man skal yde landmændene, bevirker, at andre samfundsgrupper bliver dårligere stillet. I dette tilfælde drejer det sig jo ikke om, at det offentlige viser nogen tilbageholdenhed med hensyn til de mange krav, der stilles til de selvstændige landmænd. Det ville egentlig have været en naturlig måde at bringe landmændene over vanskelighederne på, om det offentlige således gik i spidsen med hensyn til at vise forståelse over for landbrugets likviditetsvanskeligheder.

Det vejer naturligvis tungt, at De sam-

svirkende danske Husmandsforeninger, som det oplyses i bemærkningerne til lovforslaget, står bag landbrugsministerens forslag, men jeg mangler en oplysning fra ministeren om købmændenes stilling. Da et tilsvarende lovforslag var til behandling i 1954, vendte såvel De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark som Provins-handelskammeret sig stærkt imod forslaget, og jeg synes heller ikke, at man nu giver de købmænd, der har fået fortrinsret i høsten, rimelige vilkår. De regner med at få deres penge hjem den 1. januar. Man vedtog dengang en tilsvarende bestemmelse som den nu foreslåede — og hvad betyder det andet, end at købmændene i december får at vide, at de ikke får deres penge til 1. januar, men er nødsaget til at vente til 1. marts? Jeg synes ikke, det er rimeligt, at man stiller de enkelte købmænd i denne situation med så kort varsel. Jeg går ud fra som givet, at landbrugsministeren i forvejen har orienteret sig hos købmændenes organisationer, og jeg vil gerne vide, om der er opnået en sådan ordning, at man ikke risikerer de samme vanskeligheder for købmændene som dem, der opstod ved loven af 1954, som mit parti ikke kunne støtte. Hvis landbrugsministeren har givet købmændenes organisationer et forudgående varsel, kan det måske klare noget på stillingen.

Mit parti erkender, at der kan være al mulig grund til at hjælpe landmændene over de nævnte likviditetsvanskeligheder, og vil gerne i et udvalg drøfte, om vi kan gøre det på den af ministeren foreslåede måde, men vi interesserer os meget for, om vi kan gennemføre denne lovændring uden at komme til at ramme andre samfundsgrupper. Dette forhold vil jeg gerne have oplysning om.

Slipsager: Der er i forbindelse med denne lovgivning to hensyn at tage, dels hensynet til købmændene, dels hensynet til landbruget. At købmændene ikke ser med særlig velvilje på det foreliggende lovforslag, er vel forståeligt; loven kan godt skabe vanskeligheder i disse kredse. På den anden side er ordningen med høstpantebreve en garanti for en handel og dermed en fortjeneste, som købmanden uden denne ordning ikke turde tage og derfor måtte